

Berlin med forhindringer

- Har jeres bil været uovervåget? Hullet i dækket er snittet med overlæg. Jeg har arbejdet med det her fag i 40 år og er helt sikker på det. Den ca. 65-årige lille mand fra Reifen Nothilfe ser mig dybt i øjnene med et alvorligt blik, som om han tvivler på mit udsagn om, at vi har været tæt ved bilen hele tiden

TEKST OG FOTO: HENRIK KØHLER
redaktion@mediehusenimidtjylland.dk

Vi er på vej til Berlin med vores 17-årige søn og hans 18-årige kammerat og skal bo fem nætter i en lejlighed i Pankow-bydelen, der indtil 1989 var en del af Østberlin.

Cirka 90 km fra den tyske hovedstad er feriehjemmet højt, og vi kører ind til en rastepads ved Fretzdorf, der ligger lidt fra motorvejen og tilsyneladende mest er beregnet til lastbilchauffører. På bagsiden af en Shell-kiosk står et lille bord med fire stole - sikkert en rygeafdeling til kiosken - hvor vi spiser vores gør-det-selv-madpakke. Vi sidder 6-7 meter fra bilen, og der er næsten ingen andre, der kommer forbi. På vejen ud af området parkerer jeg i to minutter og tisser i et skovbryn.

Fem kilometer efter at vi har forladt Shell-tanken, lyser lampen, der beder os tjekke dæktrykket. Et øjeblik senere lyder en træls, klaprende lyd, og en ny lampe siger, at vi skal gøre noget alvorligt ved dæksituationen. Jeg holder hurtigt ind under en smal motorvejsbro. Fruen stiger ud og konstaterer, at højre fordek er helt fladt. Vi kontakter SOS-vejhjælp og får startet en sag, mens Audier og BMW'er med høje wuuish-wuuish-lyde selv sikkert høvler forbi med 150-180 km/t - blot en god armlængde fra os - og den røde Peugeot giver et lille ryk hver gang.

To timer senere kontakter vi på ny selskabet. Beskeden lyder nu, at hjælpen kan være der om to timer, og at vi selv

skal betale 300 euro for selve dækket. For ikke at blive for deprimeret går jeg en tur i baglandet med drengene. Området består udelukkende af skovområder med høje grantræer og enkelte marker med skydetårne. Det er egentlig utroligt, hvor øde landskabet er her mellem Hamborg og Berlin. En sjælden gang kan man spotte kirketårnet i en landsby i det fjerne, men ellers kun ensformige granskove af træer, der ser ret miserable ud, fordi kun den øverste tredjedel har nåle på grenene.

Omsider, efter fire stive timer, kommer to mænd i en hvid kassevogn. Efter at have pillet hjulet af og pumpet det op, viser han os et dybt hul på siden af dækket.

Manden siger, at det er lavet med overlæg. Vi forsøger af bedste vilje at komme i tanker om et tidspunkt, hvor vi har ladet bilen ude af syne - men det findes ikke. Efter 4 timer og 45 uendelige minutter kan vi omsider fortsætte færdten med et billigt kopidæk til over 2.200 kr., der måske ikke tåler et bilsyn sammen med de tre øvrige nye Michelin-dæk.

Vi forsøger på tysk at google: »snittede dæk på en rastepads«, men det er nogle gamle sager med røvere, der for år tilbage fandt en fidus med at snitte dæk på feriebler på rastepads og derefter følge efter ofrene, indtil de holdt hjælpeløst alene i nødsporet.

Murphys lov

Det lykkes nemt at finde lejligheden i Pankow, og nu skal vi købe ind i super-

Tilløbsstykket ved East Side Gallery er dette maleri, der er baseret på et foto, hvor Bresjnev og Honecker kysser inderligt i 1979 ved DDR's 30-års jubilæum. Det var kun i sjældne tilfælde, man så østlige ledere benytte denne intime hilseform.

markedet til de kommende fem dage. Desværre er klokken denne lørdag blevet 21.10, og alt lukkede for ti minutter siden. På grund af »Murphys lov« (alt hvad der kan gå galt, går galt) åbner de først igen mandag morgen om halvandet døgn.

Drengene sover på en sovesofa i stuen med en skydedør ind til vores soveværelse. Midt om natten hører jeg et højt, skarpt smæld derindefra, men sover videre lidt efter. Kl. 06.30 finder jeg en lille brosten på gulvet. Den er kylet ind gennem den 10 cm åbne sprække øverst i vinduet i løbet af natten og har ramt fliserne midt i lokalet. Det er sikkert blot drengestregere på en lørdag nat, men i vores situation kobler vi det sammen med dæksabotagen og står lidt med en følelse af, at nogen ikke vil have, at vi skal være her. Min søn noterer sig, at jeg skriver stikord ned i mit lille hæfte og udbryder:

- Det bliver noget af en artikel, du kan skrive denne gang, far!

Svimle af turisttætheden

Morgenmaden består af resten af rugbrødet fra i går (tog heldigvis et helt med) og omelet, da jeg - i anledning af påsken - har taget 12 æg med, samt Nescafé uden mælk. Ost, mælk, grønt og spændende grovbrød bliver først fra på mandag.

Søndag afholdes et stort Mauerpark Flohmarkt - et loppemarked tæt ved nogle rester af den gamle øst/vest-mur, der i virkeligheden mest er et marked

Efter omkring seks timers køretur er det sidste, man drømmer om, en knap fem timers »pause« i nødsporet på Autobahn, mens andre bilister uafbrudt suser tæt forbi. Vi er fuldstændig blæste, da vi omsider kommer af sted.

med et hav af boder med kunsthåndværk som t-shirts á 25 euro, souvenirs, sæber, malerier og tatoveringstilbud. Solen skinner, og mange lokale nyder vejret, mens de slænger sig på plænerne. En enkelt ung kvinde synger og spiller egne sange på ukulele. Her er stopfyldt med mennesker, og rigtig mange, der taler dansk.

Drengenes shoppinggen er ikke-eksisterende. Det er heldigt, for vi har givet vores sidste euro til de to dækpirater fra i går og har endnu ikke mødt en kontantautomat.

Vi to gamle er også lidt svimle af turisttætheden, så efter mindre end en halv time lister vi lige så stille afsted. I et hjørne af pladsen har man etableret et 4 x 4 meter kvadrat med en ca. 1 meter høj rustrød metalmur.

I bunden inde i feltet anes akkurat hjørnerne af noget beton og lidt armeringsjern (mur-rester) samt en del tomme däser og andet affald. »Arkæologisk vindue« hedder installationen. Eller også er det kejserens nye klæder ...

Jeg tror, loppemarkedet er fint nok, men uden rastløse teenagere og med tid til at slænge sig i græsset, få tommermændene fra lørdag nat til at flyve, nyde påsken og lidt musik.

Et spændende museum

Stasi-museet er et virkelig spændende sted, og entreen er forbrugervenlig med 23 euro for 2 studerende, en senior og en almindelig gæst.

Noget, der trækker oplevelsen alvorligt op, er, at museet ligger i de oprindelige bygninger for den berygtede østtyske sikkerhedstjeneste.

Ved indgangen mødes man af en lille lysegrå lastbil, der kunne rumme op til fem personer i hver sin ultralille kabine med et sæde på størrelse med et A4-ark,

og hvor man ikke kunne kommunikere med hinanden. Det var den bil, man blev hentet i, når man blev kørt til afhøring hos Ministerium für Staatssicherheit. I de fleste lokaler er interiøret helt originalt med gennemgående brune farver, høje træpaneler og telefoner med omstillingsknapper i bedste 70'er-stil. Her er eksempler på alle afskygninger af lytteaggregater og spionfotoudstyr. Punkere og heavy metal-fans blev nøje overvåget og registreret, da de blev anset for en trussel mod det etablerede styre.

Plancher fortæller, at partibosserne i SED havde nogenlunde samme (høje) alder, og alle havde afsluttet skolen efter 7. klasse.

På et søjlediagram kan man se, hvordan overvågningen tog til med årene. Umiddelbart før murens fald var 90.000 ansat til at holde øje med resten af befolkningen og dertil yderligere 200.000 meddelere. Relativt få besøgende har fundet vej til dette spændende museum. Det kan godt undre lidt.

Det berømte socialistiske kys

Vil man opleve stedet, hvor det største stykke af den oprindelige mur er bevaret, er det Eastside Gallery.

Som navnet indikerer, er det ikke blot mur, men et galleri med flere hundrede store vægmalerier af kunstnere fra hele verden, tæt ved en lille park ved floden Spree. De smukke lyserøde kirsebærtræer står i fuldt flor her - og mange andre steder i byen.

To af de kendteste malerier er nok det med Trabant, der stikker forenden ud gennem et stort flosset hul i muren, og så portrættet af Honecker og Bresjnev, der ligefrem smækkerkysset det berømte broderlige socialistiske kys ved DDR's 30-års jubilæum.

Maleriets titel: »Min Gud, hjælp mig med at overleve denne dødelige kærlighed«.

Min søn når frem til billedet først og er helt paf. Han tror forstædigt nok, at det er noget iscenesat og imaginært. Der er en voldsom sammenstimlen af folk, der skal have taget selfies med netop det maleri som baggrund.

Stor som en underarm

Midt i vores sene eftermiddagssiesta ringer min kusine fra Haderslev for at kommentere på min e-mail om, hvad min mor lavede i Berlin under krigen. Svaret er, at hun som ca. 21-årig var pige i huset hos en dansk familie i bydelen Schöneberg.

Hun var formentlig ikke rejst derned alene, og hun rejste heller ikke selv hjem, men blev ledsaget. Man skønnede, det var for farligt at opholde sig i byen længere, fordi de allieredes bombninger blev for hyppige. Det kunne være interessant at slå vejen forbi det sted, hvor hun boede.

Nu er det imidlertid tid til at besøge en kebab-restaurant. I Berlin er tætheden af netop den type restauranter større sammenlagt end hyppigheden af solariet og genbrugsbutikker i en gennemsnitlig provinsby i udkantsdanmark. Drengene har udvalgt en, der blot ligger to stenkast (undskyld udtrykket) fra vores lejlighed, og den skuffer ikke.

Döner-kebaben er stor som underarmen på en tysk brolægger og propfuld af kød, chili, flere slags salat og skøn cremefraichedressing. Godt vi ikke har fået frokost, og tak til de tyske supermarkeder for at holde lukket om søndagen!

Som det perfekte punktum for denne dag ser vi den 2,17 timer lange film fra 2006 »De andres liv« på tysk med tyske

Flere af malerierne ved Mauerpark Flohmarkt er virkelig udtryksfulde og detaljerede - andre er mere jævne eller består mest af statements skrevet med graffiti. Billederne bliver jævnligt malet over og fornyet.

Loppemarkedet ved muren om søndagen er kæmpestort. Den overvejende del af varerne består af kunsthåndværk. Dameskoene i denne bod ville passe godt, hvis man skulle til et finere tyrkisk selskab.

Berlins tusindvis af kirsebærtræer er netop sprunget ud. Det samme kan siges om berlinerne, der slapper uhemmet af i parken ved East Side Gallery. Muren kan anes på tværs gennem billedets midte.

undertekster. Filmen foregiver at foregå i Berlin i 1984, fem år før muren falder, og en stor del af handlingen udspiller sig i Stasi-hovedkvarteret. Vi er jo på tur med DDR- og koldkrigstema.

Det tyske »sprache« er en stor mundfuld for drengene, der nærmest ikke kan sige en hel sætning på fire ord efter adskillige års tyskundervisning, så undertegnede er selvbestaltet oversætter gennem hele filmen.

Det er imponerende, at de holder ud - men det må være en kredit til filmen og dens underholdningsværdi.

Her på dag to er gårsdagens oplevelser endnu ikke helt fortrængt. Vi er nødt til at slå et slag forbi den rastepads på hjemturen for at se, om den gemmer på et svar. Det håber jeg inderligt, den gør.

Dette er den første af to artikler. Den næste kan læses i næste uge.